

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 6 lutego 2014 r.

DOLiS-035- 88/14/HH

Prezes

Jerzy Jan Józkowiak

Poczta Polska Spółka Akcyjna

ul. Stawki 2

00-940 Warszawa

WYSTĄPIENIE

na podstawie art. 19a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. nr 101, poz. 926, z późn. zm.), zgodnie z którym Generalny Inspektor może kierować do organów państwowych, organów samorządu terytorialnego, państwowych i komunalnych jednostek organizacyjnych, podmiotów niepublicznych realizujących zadania publiczne, osób fizycznych i prawnych, jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi oraz innych podmiotów wystąpienia zmierzające do zapewnienia skutecznej ochrony danych osobowych zwracam się do Pana Prezesa o:

- 1) podjęcie działań mających na celu zaznajomienie pracowników Poczty Polskiej z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi ochrony danych osobowych, w szczególności kwestii związanych z przetwarzaniem danych osobowych, obowiązkiem ich udostępnienia oraz zabezpieczenia przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym oraz przepisów karnych ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych,
- 2) podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie praktyki, w której wykazy zawierające dane osobowe są udostępnianie osobom nieupoważnionym, w szczególności pod nieobecność pracownika Poczty Polskiej,
- 3) ustosunkowanie się do kwestii instalowania i użytkowania oddawczych skrzynek pocztowych w oparciu o art. 40 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe.

Do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych dotarły informacje o tym, że w placówkach Poczty Polskiej może dochodzić do nieprawidłowości w procesie przetwarzania danych osobowych, w tym do udostępniania tych danych osobom nieupoważnionym. Do wskazanych nieprawidłowości ma dochodzić w przypadku odbierania w placówkach pocztowych przesyłek awizowanych. Mianowicie osoba odbierająca taką przesyłkę musi złożyć podpis na liście (wykazie), na której znajdują się także dane osobowe innych osób, takie jak imię i nazwisko oraz numer dowodu osobistego, z którymi można się bez problemu zapoznać. Szczególny sprzeciw klientów poczty budzi pozostawienie wskazanej wyżej listy do podpisania klientowi pod nieobecność pracownika, gdy np. wychodzi on do innego pomieszczenia po awizowaną przesyłkę. Klienci Poczty Polskiej zgłaszają bowiem obawy dotyczące możliwości udostępniania ich danych osobowych osobom nieuprawnionym.

Na wstępie podkreślić należy, że istotą ochrony danych osobowych jest ochrona prywatności osoby, której dane dotyczą. Źródło tej ochrony wynika przede wszystkim z przepisów ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.). I tak, stosownie do treści jej art. 47, każdy ma prawo m.in. do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia. Ponadto, zgodnie z art. 51 ust. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zasady i tryb gromadzenia oraz udostępniania informacji o osobie określa ustawa. Dyspozycję powołanego przepisu wypełnia właśnie ustawa o ochronie danych osobowych, która określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ustawy). Na gruncie cytowanej ustawy, o zgodnym z prawem przetwarzaniu (pod którym to pojęciem – stosownie do jej art. 7 pkt 2 – rozumie się jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te które wykonuje się w systemach informatycznych) danych osobowych, mówić można jedynie w sytuacji, gdy ich administrator dopełnia wszelkich określonych przepisami powołanego na wstępie aktu prawnego, obowiązków. Proces przetwarzania danych osobowych (przy czym stosownie do treści art. 7 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych za przetwarzanie należy rozumieć także udostępnianie) tzw. zwykłych, jak np. imię i nazwisko czy adres jest procesem legalnym, gdy ich administrator opiera swoje działanie na jednej ze wskazanych w art. 23 ust. 1 pkt 1 – 5 ustawy przesłanek legalności przetwarzania danych osobowych.

Obowiązkiem administratora danych osobowych jest także m. in. wynikający z art. 36 ustęp 1 ustawy o ochronie danych osobowych obowiązek zastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych odpowiednią do zagrożeń oraz kategorii danych objętych ochroną. Administrator w szczególności powinien

zabezpieczyć dane przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranie przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy oraz zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem. Zaś stosownie do treści art. 37 w/w ustawy do przetwarzania danych mogą być dopuszczone wyłączenie osoby posiadające upoważnienie nadane przez administratora danych.

Powyższe jest szczególnie istotne również w kontekście art. 41 ustawy Prawo pocztowe. Zgodnie z ustępem 1 wspomnianego przepisu tajemnica pocztowa obejmuje informacje przekazywane w przesyłkach pocztowych, informacje dotyczące realizowania przekazów pocztowych, dane dotyczące podmiotów korzystających z usług pocztowych oraz dane dotyczące faktu i okoliczności świadczenia usług pocztowych lub korzystania z tych usług. Stosownie do treści ustępu 2 do zachowania tajemnicy pocztowej są obowiązani: 1) operator pocztowy; 2) osoby, które z racji wykonywanej działalności mają dostęp do tajemnicy pocztowej.

Ustęp 3 powołanego artykułu Prawa pocztowego stanowi z kolei, że naruszeniem obowiązku zachowania tajemnicy pocztowej jest w szczególności: 1) ujawnianie lub przetwarzanie informacji albo danych objętych tajemnicą pocztową; 2) otwieranie zamkniętych przesyłek pocztowych lub zapoznawanie się z ich treścią; 3) umożliwianie osobom nieuprawnionym podejmowania działań mających na celu wykonywanie czynności, o których mowa w pkt 1 i 2, a ustęp 6 nakłada na operatora pocztowego obowiązek zachowania należytej staranności w zakresie uzasadnionym względami technicznymi lub ekonomicznymi przy zabezpieczaniu urządzeń i obiektów wykorzystywanych przy świadczeniu usług pocztowych oraz zbiorów danych przed ujawnieniem tajemnicy pocztowej.

Wskazuję także, że w kontekście powoływanych wyżej przepisów Prawa pocztowego, odnoszących się do tajemnicy pocztowej, zaniepokojenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych budzi również, występujący w licznych przypadkach brak oddawczych skrzynek pocztowych, które obowiązkowo powinny być montowane w oparciu o art. 40 ust 1 i ust. 3 Prawa pocztowego. Obowiązek ten, zgodnie z obowiązującym prawem, spoczywa na właścicielu lub współwłaścicielu nieruchomości, jednak stosownie do treści ust. 3 w/w przepisu w określonych przypadkach (obszary wiejskie, lub obszary o rozproszonej zabudowie) prawo instalowania oddawczych skrzynek przysługuje także wyznaczonemu operatorowi. Mając na uwadze powyższe, wypada postulować, aby Poczta Polska, pełniąc funkcję operatora wyznaczonego, tj. operatora zobowiązanego do świadczenia powszechnych usług pocztowych dołożyła starań, aby w zgodzie z obowiązującymi przepisami instalować i użytkować skrzynki oddawcze. Powyższe ma niebagatelne znaczenie w kontekście dbania o należyłą ochronę tajemnicy pocztowej i słuszny interes osób korzystających z usług pocztowych, którym zależy na ochronie ich prywatności.

Mając na uwadze powyższe, proszę o odniesienie się do przedstawionych uwag, w tym poprzez podjęcie stosownych działań mających na celu dostosowanie procesu przetwarzania danych

osobowych do wymogów określonych przepisami ustawy o ochronie danych osobowych, jak również poinformowanie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych o podjętych w przedmiotowej sprawie działaniach **w terminie 30 dni** od dnia otrzymania niniejszego pisma, stosownie do treści art. 19a ustęp 3 ustawy o ochronie danych osobowych. Wskazuję także, że treść wystąpienia wraz z udzieloną odpowiedzią zostaną umieszczone na stronie internetowej Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.